

Opening

In 1970 ging een tv-programma van start dat miljoenen mensen anders naar het geloof deed kijken:

Hour of Power. Dit is de dag die de Here heeft gemaakt. Laten we ons verheugen. Nog altijd laat Hour of Power een nieuw geluid voor een nieuwe generatie horen. Als je op God vertrouwt, kan niks je tegenhouden. Want wat uw omstandigheden en problemen ook zijn dit moment kan uw uur van kracht zijn.

Samenzang - Joyful, Joyful

Vreugde, vreugde, louter vreugde is bij U van eeuwigheid.

Schepper, die 't heelal verheugt en bron van eeuw'ge vreugde zijt.

Gij, die woont in licht en luister drijf de schaduwen uiteen hij, die zoekend

Dooit in 't duister vindt het licht bij U alleen. Amen! Amen! Amen!

Welkomstwoord

Door Bobby Schuller en Hannah Schuller

Dit is de dag die de Here gemaakt heeft. Wij verheugen ons daarover. Goedemorgen. Welkom, bezoekers en welkom, kerkfamilie. Het is goed om hier met jullie te zijn. Laten wij vandaag niet op ons eigen inzicht leunen maar laten wij God vertrouwen met bezielde geduld. Hartelijk dank dat jullie hier zijn vandaag. Jullie zijn geliefd. Bedankt dat jullie hier zijn. Wij beginnen met een gebed.

Gebed

Vader, wij danken U en wij houden van U en wij vragen U in Jezus' naam dat uw Heilige Geest de harten en geesten vervult van iedereen die mijn stem hoort. Heer, velen van ons zijn op zoek naar U. Wij streven doelen na en dergelijke en heel vaak kwetsen we mensen in ons leven of raken wij zelf gekwetst.

Vader, ik bid dat uw helende kracht en uw reddende werk zichtbaar zijn in onze relaties, in onze families.

Heer, wij houden van U. In Jezus' naam bidden wij, amen.

Amen, schud nu de hand van degene naast je. en zeg: God houdt van je en ik ook.

Koor - "Amazing Grace"

Genade, zo oneindig groot

Dat ik, die 't niet verdien

Het leven vond, want ik was dood

En blind, maar nu kan 'k zien

Zijn goedheid is mij steeds nabij

Zijn Woord geeft zekerheid

Mijn Beschermmer staat mij altijd bij

Tot in de eeuwigheid

Amen

Schriftlezing - Numeri 22:30-32

door Hannah Schuller

Gaat u zitten. Ter voorbereiding op de boodschap Numeri 22:30. De ezelin zei tegen Bileam: Ben ik niet uw ezelin, waarop u gereden hebt sinds u mijn heer werd, tot op deze dag? Was ik ooit gewend u zo te behandelen? Hij zei: Nee! Toen ontsloot de HEERE de ogen van Bileam zodat hij de engel van de HEERE zag staan op de weg met zijn uitgetrokken zwaard in zijn hand. En hij knielde en boog zich neer

met zijn gezicht ter aarde. De engel van de HEERE zei tegen hem: Waarom hebt u uw ezelin nu driemaal geslagen? Zie, ik ben zelf uitgegaan als uw tegenstander want deze weg wijkt van mij af. Kerkfamilie, wij streven ernaar, Gods plan met hart en ziel te vertrouwen en niet boos te worden op degenen die ons willen helpen. Amen.

Koor - "Worthy is the Lamb"

Hebben jullie het gevoel dat de wereld gebroken is?

Dat hebben wij

Hebben jullie het gevoel dat de schaduwen donkerder worden?

Dat hebben wij

Maar weet je dat alle duisternis het

Binnenkomende licht niet kan stoppen?

Dat weten wij

Willen jullie zien hoe alles nieuw wordt?

Dat willen wij

Hunkert de hele schepping?

Dat doet zij

Is een nieuwe schepping in aantocht?

Dat is zij

Zal de heerlijkheid van de Heer het licht in ons midden zijn?

Dat zal zo zijn

Is het goed dat wij onszelf daaraan herinneren?

Dat is het

Is iemand waardig? is iemand volmaakt?

Is iemand in staat het zegel te verbreken en de boekrol te openen?

De Leeuw van Juda, Die het graf heeft overwonnen

Hij is de Wortel van David en

Het Lam dat stierf om de slaaf vrij te kopen

Is Hij waardig? is Hij waardig?

Om te ontvangen zegen en eer en heerlijkheid?

Is Hij daartoe waardig?

Dat is Hij, waardig is het Lam

Heeft de Vader ons werkelijk lief?

Dat heeft Hij

Werkt de Geest door ons?

Dat doet Hij

en behoedt Jezus, onze Messias, voor eeuwig hen die Hij liefheeft?

Dat doet Hij

Wil onze God weer tussen ons wonen?

Dat wil Hij

Is iemand waardig? is iemand volmaakt?

Is iemand in staat om het zegel te verbreken en de boekrol te openen?

De Leeuw van Juda, Die het graf heeft overwonnen

Hij is de wortel van David

En het Lam dat stierf om de slaaf vrij te kopen

Van elk volk en iedere stam, waardig

Iedere natie en iedere tong, waardig

Hij heeft ons tot een Koninkrijk en priesters van God gemaakt

Om te heersen met de Zoon

Is Hij waardig? is Hij waardig om te ontvangen

Alle zegen en eer en heerlijkheid?

Is Hij waardig? is Hij waardig?

Is Hij daartoe waardig?

Dat is Hij

Is Hij waardig? is Hij waardig?

Dat is Hij, dat is Hij, dat is Hij

Interview - Kayla Stoecklein

BS = Bobby Schuller en KS = Kayla Stoecklein

(Video: Kayla Stoecklein is moeder van drie jongens en een inspirerend spreker. In augustus 2018 kwam haar man Andrew, voorganger van de Inland Hills Church door zelfmoord om het leven. Zij zet zich in voor mentale gezondheidszorg in kerken en hoe wij onze kerken en psychisch zieke voorgangers kunnen steunen. Ongeacht je fouten, ongeacht je geestelijke gezondheid God vangt je op en God kan het onmogelijke verrichten.)

BS Applaus voor Kayla Stoecklein. Kayla, dank je wel dat je het hier wilt hebben over iets wat velen na aan het hart ligt. Het soms taboe verklaarde onderwerp Psychische aandoeningen binnen de kerk. Je hebt heel veel doorgemaakt. Voordat wij het gaan hebben over de uitdagingen waar de kerk voor staat, kun je misschien wat meer vertellen over jouw verhaal en over datgene wat je gezin heeft doorgemaakt.

KS Mijn man Andrew, wijlen de voorganger van onze kerk, had langere tijd verlof opgenomen voor zijn strijd met depressie en angst. Wij deden alles om hem weer op de been te krijgen. In augustus ging hij weer aan het werk. Hij ging er weer vol vuur tegenaan en hield twee krachtige preken over psychische ziektes. Hij gebruikte zijn eigen verhaal als voorbeeld en sprak over zijn eigen strijd tegen depressie en angst. Helaas had Andrew in de derde week van die prekenserie een hele slechte dag. Daar was een aanleiding voor en de dag erop deed hij een zelfmoordpoging. Wij waren verbijsterd en geschokt. Dat hadden wij niet zien aankomen. Omdat hij zo kwetsbaar en openhartig over zijn strijd sprak hadden wij nooit gedacht dat dit kon gebeuren. Helaas overleed hij de dag erop.

BS Wat een ongelooflijke schok. Had hij ooit eerder een poging gedaan? Was dit de eerste keer?

KS De eerste keer, en het ging heel snel. Hij kreeg in de herfst van 2017 paniekaanvallen en overleed in augustus. Wij hebben maar 10 maanden met die psychische aandoening geleefd.

BS Dus voor die tijd waren er amper tekenen. Interessant. Wat ook een grote rol heeft gespeeld, was dat hij...Jullie trouwden jong en werkte al op jonge leeftijd voor de kerk. Dat zijn vader overleed, was waarschijnlijk ook heel traumatisch voor hem.

KS Zijn ouders richtten de kerk op toen hij 3 was. Zijn vader was de voorganger van die kerk. Toen wij een jaar getrouwd waren, werd leukemie bij zijn vader vastgesteld. Andrew was toen 23 en hielp vanaf dat moment bij het leiden van de gemeente. Er zijn foto's dat ze samen in het ziekenhuis met hun laptops open zitten om preken te plannen en gastsprekers te boeken. Zijn vader streed vier jaar lang en overleed in 2015. Andrew nam het voorgangerschap op zich, maar eiste te veel van zichzelf.

BS Hoe ging je gezin en je kerk daarmee om? Het is een grote kerk met 4000 leden. Ineens staat jouw gezin in de schijnwerpers, terwijl jij volop rouwt.

KS Ons verhaal verspreidde zich razendsnel. Het ging viraal. Die knappe jongeman met onze drie zoontjes die toen 5, 4 en 2 waren. Onze foto en ons verhaal zag je overal. Maar God heeft dat op zoveel manieren ten goede gebruikt. Omdat wij er zo open over waren en over zelfmoord spraken en zoveel ruchtbaarheid aan zijn verhaal gaven heeft God heel veel levens kunnen redden. Gisteren kreeg ik weer een bericht van iemand. Die krijg ik bijna dagelijks van mensen die ons bedanken omdat we hun leven hebben gered.

BS Ik bewonder ook je Instagram want je draagt voorgangers een warm hart toe. Je hebt het over de strijd die voorgangers leveren, die je bij Andrew zag. Dat raakt heel veel mensen. Zendelingen, voorgangers, evangelisten en zo. Er is een gevaar dat naast alle druk die voorgangers in de kerk ervaren er ook een stigma rust op het gebruik van antidepressiva. Dat is een heet hangijzer, hè?

KS Voorgangers zijn niet bovenmenselijk. Het zijn mensen. En voorgangers worstelen met psychische aandoeningen zoals iedereen. Een psychische ziekte is een fysieke ziekte. Het is geen keus, geen nevenproduct van een tekort aan geloof. Het komt niet doordat je te weinig bidt of te weinig in je Bijbel leest. Wij christenen hebben de neiging, psychische ziektes geestelijk te zien.

Maar het is gewoon een fysieke ziekte van de hersenen. Andrew was gezond en werd ziek. Een beter begrip daarvan en het besef dat je best medicijnen mag slikken om je hersenen te genezen, het is oké om even pas op de plaats te maken en tijd voor jezelf te nemen.

BS Dat moet de wereld horen.

KS Het is niet zo zwart-wit. Het is grijs en er is geen pasklare oplossing voor psychische aandoeningen. Het varieert per persoon en per leven. Wij mogen niet kritisch zijn op wat voor andere mensen werkt.

BS Zou je iets willen zeggen tegen de mensen in de kerk, in het algemeen over deze kwestie? Iets waarvan je vindt dat iedereen het moet horen?

KS Dat geestelijke gezondheid geen voorwaarde is voor het voorgangerschap. Deze aandoening is geen keuze. Het is oké om hulp te zoeken en het is oké om erover te praten. Hoe meer wij erover praten, hoe eerder mensen die in de duisternis worstelen in het licht zullen treden om hulp te zoeken.

BS Dat klopt. Kayla, hartelijk dank dat je dit doet en dat je deze kwestie onder de aandacht brengt.

Het wordt steeds belangrijker in ons land en in de wereld. Ik vind het geweldig dat je helpt, veel van de schande weg te nemen die mensen voelen over psychische aandoeningen. Indrukwekkend. Je gebruikt een tragisch verhaal om mensen te tonen dat ze niet in die valkuil hoeven te lopen. Wij willen je hartelijk bedanken voor je moed. Gods zegen. Dank je, Kayla.

Trio Sean O'Leary & The Coastline Cowboys - "He's My Rock, My Sword, My Shield"

Hij is mijn rots, mijn zwaard, mijn schild

Hij is mijn wiel in het midden van het wiel

Hij is de lelie in het dal

Hij is de heldere morgenster

Wat je ook zegt, ik ga op mijn knieën en ik bid

Ik ga hier op Jezus zitten wachten tot Hij komt

Want Jezus is van mij. Ik ben vergeven

Ik hou zijn hand vast, ik ga naar de hemel

Want ik heb een wonderbaarlijke Heiland gevonden

Die me voor eeuwig gezegend heeft

Ik ben van Hem en ik dank God dat Hij van mij is

Hij is mijn rots, mijn zwaard, mijn schild

Hij is mijn wiel in het midden van het wiel

Hij is de lelie in het dal

Hij is de heldere morgenster

Wat je ook zegt, ik ga op de knieën en ik bid

Ik ga hier op Jezus zitten wachten tot Hij komt

Ik ga hier op Jezus zitten wachten tot Hij komt

Trio Sean O'liu & The Coastline Cowboys - "I Saw the Light"

Doelloos zwierf ik rond, een leven gevuld met zonde

Mijn goede Heiland liet ik niet binnen

Toen kwam Jezus als een vreemdeling in de nacht

Prijs de Heer, ik zag het licht

Ik zag het licht, ik zag het licht

Geen duisternis meer, geen nacht meer

Nu ben ik zo gelukkig, geen verdriet te bekennen

Prijs de Heer, ik zag het licht

Als een dwaas zwierf en dwaalde ik rond

Recht is de poort en smal de weg

Nu heb ik het verkeerde, voor het juiste verruild

Prijs de Heer, ik zag het licht

Ik zag het licht, ik zag het licht

Geen duisternis meer, geen nacht meer

Nu ben ik zo gelukkig, geen verdriet te bekennen

Prijs de Heer, ik zag het licht

Ik zag het licht, ik zag het licht

Geen duisternis meer, geen nacht meer

Nu ben ik zo gelukkig, geen verdriet te bekennen

Prijs de Heer, ik zag het licht

Proclamatie met Bobby Schuller

Houd je handen zo, in een ontvangend gebaar, en zeg met mij: Ik ben niet wat ik doe of wat ik heb.

Ik ben niet wat mensen over mij zeggen. Ik ben Gods geliefde kind. Dat is wie ik ben. Dat kan niemand mij afnemen. Ik hoef me geen zorgen te maken of te haasten. Ik mag vertrouwen op mijn vriend Jezus en zijn liefde delen met de wereld.

Preek - "Luister goed"

door Bobby Schuller

Dank jullie wel. Vandaag gaan wij het hebben over Bileams ezel. Misschien hebben jullie ook een ezel in je leven. Wij gaan het hebben over de ezels die God in ons leven plaatst waarover wij ons opwinden,

die onze ego's beledigen maar die misschien gezonden zijn om onze levens te redden en waartegen wij zo vaak uithalen of waar wij ons kwaad over maken: Mensen die van ons houden en proberen ons te helpen. Vandaag wil ik jullie laten weten dat God mensen in je leven heeft geplaatst waaraan je je ergert, maar die daar wel thuishoren. Heel vaak zijn dat de mensen die ons het naast zijn. De mensen van wie je het meest houdt, je gezinsleden zijn bijna altijd ook degenen aan wie je je het meest ergert.

En hoewel wij grenzen nodig hebben en nee moeten kunnen zeggen moeten wij ook uitkijken dat wij onze ego's in toom houden. Heel vaak zijn de mensen die het stoerst en het sterkst lijken juist de kwetsbaarste. Wij moeten daarom voorzichtig zijn als gelovigen en erbij stilstaan dat jij weliswaar Gods geliefde zoon of dochter bent, maar zij ook. Ik herinner mij nog goed toen Hannah en ik als voorgangersechtpaar begonnen en wij vanuit een kleine kerk naar hier trokken met Hour of Power dat online gaan een tijdlang heel moeilijk was vanwege alle kritiek en persoonlijke aanvallen die wij over ons heen kregen. Er werd van alles verzonnen, over mijn vrouw, over mijn kinderen, over mijn ouders en grootouders. Allemaal uiterst kwetsend en pijnlijk. Maar toen volgde een doorbraak. Hannah en ik

werden steeds gefrustreerder. Maar het voelde alsof de Heer zei: Als je dit niet aankunt, kun je iets groters ook niet aan. Maar ik herinner mij dat, terugkijkend hoewel ik dat verkeerd en zondig en ongepast vond, dat God de liefdevolle vriendschappen en relaties in ons leven wist te gebruiken om

ons een beetje weerbaarder te maken en ons beter in staat stelde om in de juiste richting te leiden ook als mensen dat niet altijd goedkeurden. En dat is iets wat leiders moeten hebben. Amen? En dat is maar één geval uit mijn eigen leven maar je beseft niet altijd dat je vijanden in je leven hebt die er zijn om je te helpen degene te worden die je moet zijn om te vervullen waartoe God je geroepen heeft. Maar waarschijnlijker dan dat is het je levenspartner, als je getrouwd bent. Zijn het je kinderen. Is het je beste vriend of vriendin, of je huisgenoot. Is het je vriendje of je vriendin. Heel vaak hebben de mensen die ons het naast zijn, van die momenten waarin ze, soms vriendelijk en soms heel direct, proberen ons te helpen beter te zijn in onze relaties of moreel beter. Dan voelen wij ons beledigd, dan protesteert ons ego. Wij kunnen niet logisch meer denken. Ik wil jullie vandaag bemoedigen. Laat God de mensen in je leven gebruiken om verschil in je leven te maken en laat het iets zijn dat je helpt, een goed volgeling te worden. Vandaag gaan wij het hebben over de ezel van Bileam. En over de ezels die God in ons leven plaatst. Bileams ezel en Bileam vormen het uiterste hoogtepunt van dat prachtige verhaal in het favoriete Bijbelboek van iedereen, het boek Numeri. Numeri is een heel bijzonder boek, dat toch veel mensen links laten liggen omdat de naam zo ontzettend saai klinkt. In het Hebreeuws heet het boek Bemidbar,

wat 'de wildernis in' betekent. Dat klinkt als een veel betere naam voor een boek. Het is zelfs een boek, geloof ik. De wildernis in. Het begint met een telling van Mozes en het volk van God om te zien wie er nog over is in hun groep. Daar komt de naam Numeri vandaan. Het boek begint op de berg Sinai, waar

het volk ruim een jaar heeft gebivakkeerd. Zij hebben zojuist Egypte verlaten en de reis van Egypte naar het Beloofde Land zou twee weken moeten kosten maar die duurt uiteindelijk... Weet iemand dat? 40 jaar. Ik hoorde iemand 30 zeggen. 40 jaar. Was het maar 30. Het hoogtepunt van de reis is op de Sinai,

waar God tot zijn volk spreekt en waar zij de tabernakel maken. Met een hoop dramatiek. Dood en zwaarden en vuur en wolken en bliksem en wetgeving en noem maar op. Na een jaar komen zij bijeen

en houden een volkstelling. Ze stellen zich op als een groep, met de Ark des Verbonds in het midden gevolgd door de Levieten, dan de stam van Juda en dan de andere stammen. Zo ontstaat een beeld dat opvallend sterk op een kruis lijkt. Geloof het of niet. Dan komen ze in beweging omdat de wolk die uit de tent opstijgt en uit de Ark des Verbonds, die de troon van God is omdat die wolk begint te bewegen,

en daar hebben ze op gewacht. Het betekent dat God hen eindelijk naar het land van melk en honing gaat leiden. Dat moeten ze toch prachtig vinden, hè? Maar nee hoor. Sorry, Jim. Ze vinden er niets aan.

Ze beginnen te lopen en op dag 3 komen ze in opstand. Ze zijn chagrijnig, ze hebben het warm, ze zijn boos en ze hebben dorst. Als je het boek Numeri tot het einde uitleest, zie je niets anders dan een stijfkoppig, mokkend, boos volk. Tot ze eindelijk de andere oever van de Jordaan bereiken. Ze staan op het punt, het Beloofde Land te betreden. Een zee van mensen die daar zijn bivak heeft opgeslagen. En de koning van Moab, want ze zijn op de vlakte van Moab, staat op een heuvel en kijkt omlaag en volgens de Bijbel beziet hij die mensenmassa en raakt hij vervuld van afschuw. Hij zegt: Dit volk gaat mijn land opeten zoals vee het weiland opeet. Weet je wat ik ga doen? Ik roep de grote tovenaars Bileam te hulp.

Hij stuurt een delegatie naar Mesopotamië, 800 km verderop. Dat is een hele reis. Het volk verblijft daar een hele tijd. Ze ruziën, ze vechten, ze kibbelen, het gaat helemaal niet goed. Dit is de kans voor de koning om met ze af te rekenen. Hij laat Bileam, de tovenaars komen, want, zegt hij: O

Bileam, wie u zegent is gezegend en wie u vervloekt is vervloekt. Ze gaan naar Bileam en ze zeggen: Kom mee om dat volk te vervloeken. Bileam zegt tegen de delegatie: Blijf een nacht hier. Ik ga met de Heer praten en zal Hem vragen of ik dit voor jullie mag doen. Hij bidt en God zegt: Bileam, nee. Is het trouwens niet gek dat een heidense tovenaars een relatie met God heeft? En dat dat in de Bijbel staat? Het is orthodoxie.

Ik weet ook niet wat ik ermee moet. Bileam zegt: God, ik wil dat volk vervloeken, want dat betaalt goed.

Nee, dat gaat niet, zegt God, want Ik heb een verbond met dit volk. Ik heb hen gezegend genoemd, dus je moet ze ook gezegend noemen. Oké, zegt Bileam en hij laat de delegatie weten dat hij het niet kan doen. Ze keren terug naar de koning en die zegt: Dat kan niet. Wij hebben Bileam nodig. Geef hem wat hij vraagt. Ze gaan terug naar Bileam en die zegt: Wat nou weer? En zij zeggen dat de koning laat weten dat hij al diens goud en zilver kan krijgen. Bileam zegt: Laat mij het dan nog maar eens aan God vragen. Gewoon, om het zeker te weten. Wacht hier maar even. Dan ga ik bidden. En de letterlijke vertaling vanuit het Hebreeuws luidt: Zeg Heer, weet u het wel zeker? Ze willen mij een hele hoop betalen. Gekheid. Dat staat er niet letterlijk, maar dat is wel wat hij zegt. Hij zegt tegen God: Weet U zeker dat U uw verbond trouw wilt blijven? Weet U zeker dat U dat volk wilt zegenen? Want als U mij

een harde toezegging kunt doen rij ik straks per Bentley terug naar Mesopotamië, naar mijn vergulde huis. Dit is een buitenkans voor mij. Een vertoornde God zegt dan tegen Bileam dat hij maar moet gaan.

En dan vertrekt Bileam. Maar God heeft een plan. God is zo beledigd dat Bileam denkt dat Hij voor geld zijn verbond zou herroepen en niet eens geld voor God, maar geld voor Bileam dat Hij een engel, waarschijnlijk de engel des doods, op de weg plaatst om Bileam dood te slaan zodra hij hem in het oog krijgt. Bileam sluit zich aan bij de delegatie en neemt zijn favoriete ezel mee. Ze zijn al jaren een fantastisch team. Als Shrek en Donkey, samen de wereld veroveren. Overigens is dit waar Donkey, de ezel van Shrek, vandaan komt. De pratende ezel komt uit de Bijbel. En hij heet gewoon Donkey. Telkens als ik dat verhaal tegenkom, hoor ik Eddie Murphy. Shrek, ik kijk naar beneden. Wij gaan wafels maken.

En zo gaan hij en zijn beste vriend, die ezel, op pad. Hij heeft een hele groep rijke en machtige mannen om zich heen. Hij heeft een mooie deal op zak, en dan houdt de ezel ineens de pas in want midden op de weg en hij is de enige die dat kan zien, staat die ontzagwekkende engel met getrokken zwaard. En die ezel denkt, wat het ook is, daar ga ik met een grote boog omheen. Moet je het je voorstellen. Niemand kan het zien, behalve de ezel. En die ezel verlaat dus het pad en draaft geschrokken de akker in. En dat hele gezelschap mannen schiet in de lach en wijst Bileam na. De grote edele tovenaars op een op hol geslagen, balkende ezel. Bileam is razend op zijn ezel en geeft het arme beest er flink van langs. Stomme ezel. Je zet mij voor schut. En die arme ezel maar balken. Ze rijden verder en omzeilen het gevaar. Tenminste, dat denken ze. Ze vervolgen hun weg en komen op een pad met muren terecht.

Daar kunnen ze omheen, maar daar staat die engel weer klaar om Bileam neer te maaien. En zijn beste vriend ter wereld, de ezel, leidt hem om het gevaar heen. Zo van, die vent vertrouw ik niet. En als de ezel een beetje bangelijk naar die engel kijkt schraapt hij met Bileams voet langs de muur. Bileam slaakt natuurlijk een kreet van pijn en woede. Hij stapt af en geeft de ezel er weer van langs. Stomme ezel. En het arme beest begint weer te balken. En natuurlijk lachen al die kerels hem weer uit. Van Bileams eigenwaarde is inmiddels weinig meer over. Ten slotte bereiken ze de derde etappe, waarschijnlijk een bergpas. Daar komen ze bij een hele krappe doorgang, waar je niet omheen kunt.

De ezel ziet die afschuwelijke engel weer staan en gaat erbij liggen. Hij verzet geen poot meer. Dan heeft Bileam er schoon genoeg van. Hij begint zijn ezel weer af te tuigen. Het arme beest balkt het uit: Waarom sla je mij? Het wordt steeds gekker. God laat de ezel praten en zeggen: Waarom sla je mij? En Bileam denkt niet: Tjonge, mijn ezel kan praten. Hij praat gewoon terug. En wat is het eerste dat hij zegt? Je hebt mij voor schut gezet. Wat een ego. Stomme ezel. Je hebt mij voor schut gezet. Dankzij jou sta ik te kijk. En dan zegt hij: Als ik een zwaard had, zou ik je aan stukken hakken. Let hier op de literaire koppeling. Er staat een engel met een zwaard klaar om Bileam aan stukken te hakken en Bileam zegt tegen die onschuldige ezel terwijl de Thora vol staat met teksten over de zorg voor dieren en voor onschuldigen:

Dwaze ezel. Als ik een zwaard had, hakte ik je ter plekke aan stukken. Maar de ezel gaat in debat met hem. Ze zegt: Bileam, heb ik mij ooit eerder zo gedragen? Bileam denkt even na, slaat zijn armen over elkaar en zegt nee. En zodra hij nee zegt kijkt die engel met dat zwaard des doods Bileam aan en zegt:

Bileam, waarom sla je de ezel? Ik stond op het punt om jou te doden. En hij voegt eraan toe: Maar de ezel zou ik sparen. Kennelijk is iedereen dol op die ezel. Bileam valt, overmand door angst, op zijn knieën en zegt: Kun je het je voorstellen als je ineens een engel met een zwaard ziet staan? Het spijt me ontzettend, zegt hij. Ik heb gezondigd. Ik heb gezondigd tegen de Heer en ga zo maar door. En de engel zegt: Loop maar door. Stel het je even voor. Dit is niet de eerste keer dat God Bileam op pad stuurt. De eerste keer dat God Bileam opdraagt te gaan, doet Hij dat uit toorn. Hij stuurt Bileam een zekere dood tegemoet. Nu Bileam weer hoort dat hij moet gaan, kan hij niet terug want dan gaat hij in

tegen wat God hem opdraagt te doen. Maar nu weet hij niet of hij niet weer tegen een engel met een zwaard zal oplopen. Met andere woorden, Bileam is vervuld van ontzag en vrees voor de Heer. In dit geval is dat goed. Zijn ego en zijn verlangen naar geld verdampt bij de vrees dat ergens een onzichtbare engel klaarstaat om hem neer te maaïen. Ineens is hij de vriendelijkheid zelve tegen die ezel. Ze gaan op pad en hij doet niet anders dan brave ezel zeggen. Zie je nog ergens engelen? Wil je nog een worteltje? En zo vervolgen ze hun weg. Het eerste dat wij uit het verhaal van Bileam leren, is dat jij misschien ook een ezel in je leven hebt. Misschien heb je iemand in je leven, een vriend, een wederhelft,

een geliefde, een collega, een medewerker, een naaste die waarachtig van je houdt. En in hun pogingen om je te helpen, zie jij iemand die in de weg staat. Iemand die je verhindert, je weg te vervolgen. Zij zien zichzelf als iemand die je probeert te helpen omdat ze van je houden. Heel vaak zitten onze ego's ons in de weg. Wij willen winnen, wij willen slagen, wij willen de wereld veroveren. Maar dan probeert onze man, onze vrouw, onze leraar, onze mentor, onze beste vriend of vriendin of onze huisgenoot ons te helpen maar in plaats van dat wij luisteren, reageren wij beledigd. Net als Bileam is ons ego gekwetst en halen wij uit. Wij geven diegene ervan langs of stoppen onze oren dicht. Heel vaak vergeten wij dat het zwaard van God was, maar de ezel ook. Daar werd Gods genade gevonden. Als Bileam was doorgereden, was hij gedood. God brengt mensen in ons leven om ons net als de ezel te zegenen. Misschien ben je ooit zelf de ezel geweest. Misschien ben jij de ma, de pa, de echtgenoot, de vrouw geweest die probeerde, hulpvaardig te zijn en alleen maar een uitbrander kreeg. Maar wat wij dan vergeten, is dat wij allemaal soms Bileams ezel zijn en soms Bileam. Velen van ons hier denken nu aan iemand anders die erg op Bileam lijkt. We denken nu aan iemand die ons altijd behandelt als de ezel.

Maar vandaag wil ik dat jullie jezelf de vraag stellen: Hoe heb ik mij als Bileam gedragen? Hoe heb ik mij doof gehouden voor wat God mij wil laten horen omdat ik meer geld nodig heb? Of omdat ik bang ben of omdat ik succes najaag? En hoe heb ik de ezels afgerost, en de vrienden en soms ook de vijanden die God in mijn leven heeft geplaatst om mij weer op het juiste pad te krijgen? Zo gaat het

verhaal verder: Bileam vervolgt zijn weg, vervuld van angst en ontzag. En hij weet alleen dat hij precies moet zeggen wat God wil dat hij zal zeggen. En Balak, de koning van Moab, brengt Bileam naar een heuveltop en zegt: Moet je die mensenzee zien. Die gaat ons vernietigen. Vervloek ze. En Bileam zegt: Ik ga alleen zeggen wat de Heer wil dat ik zal zeggen. Hij ziet neer op die groep mensen die daar aan het ruziën en zondigen zijn en met elkaar vechten en in opstand komen tegen Mozes en tegen God.

En weet je wat God Bileam opdraagt om tegen die mensen te zeggen? Zegen hen. En hij zegent ze. Jullie zijn gezegend. Zegeningen. Zegeningen. En Balak zegt: Wat heb je nou gedaan? En hij zegt: Ik heb alleen gedaan wat God mij heeft opgedragen. Balak wordt kwaad en zegt: Wij proberen het nog eens vanaf een andere berg. Misschien gaat God je daar iets anders vertellen. Ze gaan naar een tweede berg en hij zegt: Vervloek ze. Dan geef ik je al het geld dat ik bezit. Bileam kijkt naar ze. Een volk dat vecht, zondigt, ruziet. En God zegt dit: Zegeningen, zegeningen. En opnieuw zegt Balak: Wat heb je

nou gedaan? Ze gaan ons vernietigen. Ik neem je mee naar een derde berg. En de derde keer wordt de beste. Hij zegt: Zegeningen, zegeningen, zegeningen. En dan volgt een Messiaanse profetie. Op een dag zal iemand uit dit volk voortkomen die over de wereld zal heersen met rechtvaardigheid en liefde, et cetera. Zegeningen, zegeningen, zegeningen. En Balak zegt: Ik heb er genoeg van. Ik wilde je heel veel betalen. Wegwezen. En wat doet Bileam dan? Hij kijkt naar de vijanden van Gods volk en hij spreekt vier vervloekingen uit. Vloeken, vloeken, vloeken. Wat zo bijzonder is, is dat dit over een halsstarrig, zondig, opstandig volk gaat dat het gevoel heeft, door een hel te gaan. En God regelt iemand die hen zegent. Ik vind dat bemoedigend. Bemoedigend nieuws over Gods voorzienigheid. Het is bemoedigend dat de mensen die wij als onze vijanden zien, Bileam werd geacht, een vijand van Gods volk te zijn, tot een zegen worden. Ik wil graag dat jullie daarover nadenken: Dat bij alle beroering, alle moeilijkheden waar jullie voor staan, alle uitdagingen en alle strijd, God iemand in je leven brengt om je te zegenen. Je maakt misschien een zware tijd door maar God heeft iemand opgeroepen om je te zegenen. Sla die persoon niet, maak die persoon niet te schande en wijs hem of haar niet af. De ziel is zo zacht en zo kwetsbaar. Wij kunnen ongelooflijk veel pijn en lijden voelen alleen al door iets willekeurig online te lezen van iemand die wij niet eens kennen. Als die ervaring ons al pijn kan doen,

hoeveel meer pijn ervaren we dan niet van de mensen die wij liefhebben en respecteren? Amen.

Zegen

De Here zegene u en behoede u. De Here doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.

De Here verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede.

In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Amen.